

KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC:

Dấu hiệu bất thường việc vay mượn kit test giá gần 1.062 tỷ đồng

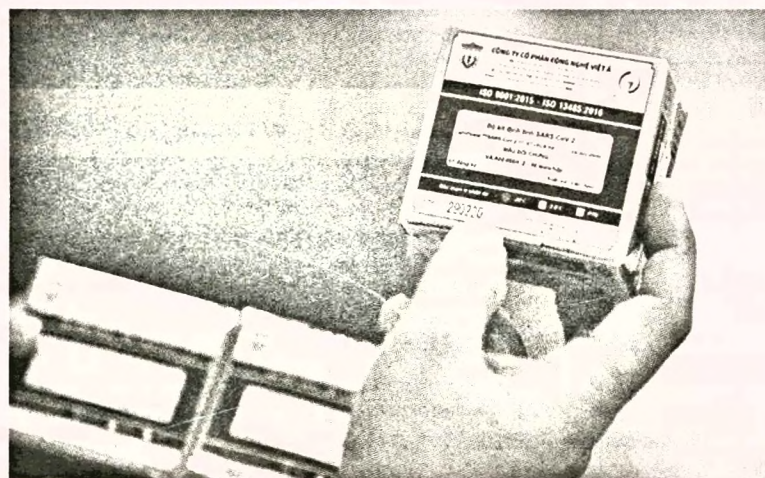
Đây là thông tin đáng chú ý được đưa ra tại báo cáo chuyên đề về huy động, quản lý, sử dụng các nguồn lực phục vụ phòng chống dịch COVID-19 và các chính sách hỗ trợ vừa được Kiểm toán Nhà nước hoàn thành; sau khi cơ quan này triển khai trên phạm vi toàn ngành với quy mô lớn, thực hiện kiểm toán tại 9 bộ, cơ quan trung ương và 32 tỉnh, thành.

Nhiều địa phương, bộ, ngành mua 2.162 tỷ đồng kit test của Việt Á

Theo báo cáo của các bộ, ngành, địa phương được kiểm toán trong giai đoạn 2020-2021, các đơn vị đã thực hiện mua sắm sinh phẩm, hóa chất và 58.716.805 kit test, sinh phẩm xét nghiệm PCR, với tổng giá trị 7.973 tỷ đồng, với các mức giá khác nhau, tùy thuộc vào chủng loại, xuất xứ, hãng sản xuất.

Trong đó có một số đơn vị thuộc Bộ Quốc phòng, Công an, Y tế, Hà Nội, Bắc Ninh, Vĩnh Phúc, Hà Tĩnh, Đà Nẵng, Quảng Nam, TP HCM, Hải Dương, Đồng Tháp, Tiền Giang... trực tiếp hoặc qua đơn vị trung gian phân phối đã mua sắm kit test từ Cty CP Công nghệ Việt Á (Cty Việt Á) giá trị 2.161,6 tỷ đồng.

Bộ Y tế và các đơn vị trực thuộc mua sắm sinh phẩm, kit test

● Các bộ, ngành, địa phương đã thực hiện mua sắm kit test, sinh phẩm xét nghiệm PCR... với tổng giá trị 7.973 tỷ đồng.

nhanh, PCR trị giá gần 617,3 tỷ đồng gồm 1.269.404 kit test nhanh; 237.452 bộ kit test PCR với nhiều mức giá khác nhau. Giá mua kit test nhanh dao động 47.000đ - 220.500đ/test; bộ kit test xét nghiệm PCR dao động 126.042 đồng - 653.571 đồng/bộ.

Tình trạng vay mượn kit test có dấu hiệu bất thường

Theo báo cáo của kiểm toán, với số lượng test COVID-19 đã mua, các đơn vị đã xây dựng tổ chức thực hiện kế hoạch xét nghiệm đột xuất, định kỳ, xét nghiệm cộng đồng, xét nghiệm tại khu cách ly, phong tỏa... Ngoài ra, còn tổ chức các dịch vụ xét nghiệm theo nhu cầu của người dân. Tuy nhiên, theo Kiểm toán Nhà nước (KTNN), việc quản lý, sử dụng sinh phẩm, kit test còn một số hạn chế như xây dựng kế hoạch xét nghiệm, phê duyệt, phân bổ kit test chưa kịp thời phục vụ công tác xét nghiệm; quản lý, giám sát chưa chặt chẽ, chưa theo dõi được số lượng thực dùng...

Cụ thể, theo KTNN, chẳng hạn tại Bình Thuận, khâu lập kế hoạch xét nghiệm, mua sắm, phân phối vật tư của địa phương này chưa chuẩn xác, chưa dựa trên nguồn lực, vật lực kinh phí hiện có của đơn vị, dẫn đến cơ sở y tế tuyến dưới phải đi mượn (ứng trước) hàng hóa, vật tư sinh phẩm.

Theo KTNN, có lô kit test PCR tài trợ qua lấy mẫu thử nghiệm chưa bảo đảm chất lượng sử dụng như tại Đà Nẵng; lô 4.000 kit của một DN tài trợ chưa được Bộ Y tế thực hiện thử nghiệm chất lượng; song kết

quả thử nghiệm của Viện Pasteur Nha Trang cho thấy bộ kit không có giá trị sử dụng do kết quả độ nhạy bằng 0%.

Một số tỉnh như Hậu Giang (TP Vị Thanh); Kiên Giang (CDC, TP Rạch Giá); Phú Thọ (BVĐK tỉnh); Vĩnh Phúc (CDC, BVĐK tỉnh)... việc hạch toán, lập, quản lý, lưu giữ hồ sơ, tài liệu liên quan như chứng từ phân bổ, kế hoạch xét nghiệm, phiếu nhập, xuất, danh sách cấp phát... chưa đầy đủ; Một số kit test viện trợ chậm sử dụng làm hết hạn sử dụng phải tiêu hủy như hủy 12.016 kit tại BV ĐH Y dược TP HCM, hủy 1.920 kit tại BV Nhi TW.

Một số đơn vị như: Bộ Y tế (BV Chợ Rẫy; BV Bệnh Nhiệt đới TW, BV Phôi TW); Bộ Công an (BV 19-8; BV 30-4); Quảng Nam (CDC); Cần Thơ (CDC; quận Ninh Kiều; quận Bình Thủy; huyện Phong Điền, BVĐK TP Cần Thơ); Hậu Giang (CDC; Trung tâm Y tế (TTYT) TX Long Mỹ; TTYT huyện Châu Thành A; Sở Y tế); Kiên Giang (TTYT TP Rạch Giá); Bến Tre (BV Nguyễn Đình Chiểu)... chưa kiểm tra, giám sát chặt chẽ việc quản lý, sử

dụng kit test, hóa chất, sinh phẩm xét nghiệm. Cụ thể, chưa thống kê, kiểm kê, theo dõi đầy đủ, chính xác số lượng nhập, xuất, tồn, còn chênh lệch số liệu giữa các bên liên quan; các đơn vị theo dõi chủ yếu tại khoa cấp phát, chưa theo dõi được theo từng nguồn và số lượng thực dùng tại đơn vị sử dụng.

Chuyển danh sách sang Thanh tra Chính phủ

Kết quả kiểm toán còn cho thấy, tại hầu hết các đơn vị, nhất là đối với sinh phẩm, hóa chất được tài trợ, viện trợ một số hàng hóa chỉ theo dõi về số lượng nhập xuất tồn, chưa có đầy đủ hồ sơ theo dõi về giá trị; Một số cơ sở y tế còn điều chuyển kit test cho đơn vị khác chưa có Quyết định của Bộ Y tế như tại BV Thống Nhất, đã điều chuyển 500 kit test được Bộ Y tế phân bổ cho BV Da liễu Bình Thuận.

Một số đơn vị, địa phương như Đà Nẵng (Khoa Xét nghiệm - CDC); Bình Dương (CDC; TTYT Thuận An; TTYT Dầu Tiếng; TTYT Bến Cát; TTYT Phú Giáo); Cần Thơ (CDC, Trung tâm Ứng dụng tiến bộ KHCN)... phát sinh tình trạng mượn, mua vật tư, kit test, sinh phẩm xét nghiệm từ các nhà cung cấp với nhiều hình thức khác nhau như có hoặc không có văn bản thỏa thuận, có hoặc không có hợp đồng, đơn giá, phương án hoàn trả..., hoặc thiếu thông tin chi tiết (chủ yếu chỉ có biên bản bàn giao với tổng giá trị hàng hóa mượn theo hợp đồng, thỏa thuận) là gần 1.062 tỷ đồng.

Vấn đề này, KTNN cho biết, ngày 8/4/2022 và ngày 27/4/2022, cơ quan kiểm toán đã chuyển danh sách các đơn vị, địa phương vay, mượn kit test có dấu hiệu bất thường sang Thanh tra Chính phủ để biết và lưu ý khi thực hiện thanh tra theo chuyên đề tại các bộ, ngành, địa phương.

PHI HÙNG

Đề nghị thanh tra rà soát và kiểm tra việc mua sắm kit test

Để chấn chỉnh công tác quản lý, sử dụng kit xét nghiệm, trang thiết bị, vật tư, thuốc, KTNN đề nghị Bộ Quốc phòng, Công an và các tỉnh thành được kiểm toán chỉ đạo thanh tra rà soát và kiểm tra việc mua sắm kit xét nghiệm của Cty Việt Á tại các đơn vị trực thuộc để xử lý; đề nghị UBND cấp tỉnh chỉ đạo Sở Y tế, CDC, UBND các quận, huyện và các cơ sở y tế kiểm tra, rà soát, làm rõ và xử lý theo quy định với các trường hợp vay mượn sinh phẩm, kit test; thực hiện xét nghiệm cộng đồng bằng kit test nhanh kháng nguyên, test RT-PCR không tuân thủ hướng dẫn của Bộ Y tế, kế hoạch của UBND tỉnh.